

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
 Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001
 „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

VIDURINIO UGDYMO EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBOS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REKOMENDACIJŲ PROJEKTAS

Įgyvendinimo rekomendacijų projektą rengė
kun. Karolis Skausmenis

Turinys

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.....	1
2. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.....	1
3. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.....	4
4. Literatūros ir šaltinių sąrašas.....	5
5. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai.....	6
5.1 III gimnazijos klasė.....	6
5.2 IV gimnazijos klasė.....	6

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa sudaryta ir papildyta remiantis teologiniu, filosofiniu, moraliniu, krikščionišku, bendražmogiškuoju aspektais. Atnaujinti ir labiau apibrėžti evangelikų liuteronų tikybos programos paskirtis, tikslai, uždaviniai. Išskirtas kompetencijų ugdymas dalyku bei kaip šios kompetencijos ugdomos evangelikų liuteronų tikybos pamokose.

Atnaujintose evangelikų liuteronų tikybos programose yra išskirtos penkios pažinimų sritys - Šventojo Rašto pažinimas, Tikėjimo turinio pažinimas, Bažnyčia ir liturgija, Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas, Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis. Šios pažintinės sritys ir temų išskleidimas yra labai aiškus ir detalus. Kiekvienos temos pateikime yra keliami tiek probleminiai klausimai, tiek aktualizuojama kiekviena tema, susiejant ją su asmeniniu, bendruomeniniu, krikščionišku gyvenimu. Taip pat atnaujintos programos temos orientuotos į asmeninę patirtį, išgyvenimus, dialogą, patyriminį, įtraukųjį, projektinį, kūrybinį mokymąsi. Atnaujintose programose, siekiant mokinio mokymosi pažangos, pamokų temų ir veiklų metu yra skiriamas dėmesys aktyviam, savarankiškam, judriam, iniciatyviam, interaktyviam, įvairių galimybių veikti mokymuisi ir kt.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa pateikia visiškai naujai, su nauja struktūra, metodais, temomis, nuorodomis, rekomendacijomis ir pan. Atnaujintos evangelikų liuteronų tikybos programos turinys ir struktūra nepaneigia ankstesnės evangelikų liuteronų tikybos programos aprašymų. Todėl ankstesnioji evangelikų liuteronų tikybos programa gali būti pasitelkiama, kaip papildoma metodinė, informacinė medžiaga, naujajai aiškintis ar dėstyti.

2. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.

Ilgalaikių planų pavyzdžiai
 III gimnazijos klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
----------	-----------------	--------------------

1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, III gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	34.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys: 34.1.1. Dievo buvimas pagal Šventąjį Raštą. Analizuoja Dievo žodžio autoritetą tikinčiam žmogui. Šventasis Raštas teologiniu, istoriniu, literatūriniu, kultūriniu požiūriu. Evangelijos pagal Matą, Morkų, Luką, Joną – panašumai ir skirtumai.	9
3.	34.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys: 34.2.1. Tikėjimas ir geri darbai. Aptaria, kodėl ir kaip žmogus atsakingas prieš Dievą. Tikintis žmogus ir geri darbai. Šv. Mergalės Marijos vaidmuo (remiantis Šventuoju Raštu). Apibūdina, kaip santykio su Dievu išlaikymas padeda žmogui nepalūžti, bet išlikti tvirtam ir stipriam. 34.2.2. Malda – tikėjimas ar įsitikinimas? Mokosi pagrįsti maldos reikšmę tikinčiam žmogui. Marija evangelikų liuteronų bažnyčioje. Marijos vieta ir svarba evangelikų liuteronų ir kitose krikščioniškose konfesijose.	7
4.	34.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 34.3.1. Krikščioniškas dvasingumas. Kelia klausimus apie krikščioniškų konfesijų bažnyčių svarbą tikintiesiems. Ugdosi pagarbą kitoms krikščioniškoms konfesijoms. Praktikuoja ir pristato, kaip krikščioniškų vertybių laikosi gyvenime. Diskutuoja bažnytinio gyvenimo unikalumo, svarbumo, reikalingumo klausimais. Stengiasi aktyviai dalyvauti bažnyčios gyvenime, veikloje. Skatinamas įsipareigoti būti aktyviu Bažnyčios nariu. Nusako, kaip galėtų prisidėti prie aktyvaus dalyvavimo liturgijoje ir kodėl žmogui tai labai reikalinga. Koks mano vaidmuo Bažnyčioje, kuri yra tikinčiųjų bendrija? Bažnyčios tvarka ir nuostatai – kaip mes prie to prisidedame? Kas skiria evangelikų liuteronų konfesiją nuo kitų krikščioniškų konfesijų? Kas vienija evangelikų liuteronų konfesiją su kitomis krikščioniškomis konfesijomis?	7
5.	34.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 34.4.1. Krikščioniškos vertybės ir Rytų religijos. Mokiniai ieško krikščioniško dvasingumo stiprinimo būdų, padedančių atsilaikyti prieš gundymus. Remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis analizuoja nuodėmės prigimtį, aiškinasi jos įveikimo būdus. Aiškinasi krikščioniškų vertybių esmę ir jų reikalingumą bei aktualumą šiuolaikiniame pasaulyje, kuriame apstu pagundų. Šventųjų Sakramentų kaip Dievo veikimo ir pagalbos žmogui veikimas. Susipažindamas su Rytų religijomis mokosi išskirti krikščioniškų vertybių ir krikščioniško gyvenimo svarbumą žmogaus gyvenime. Kuo mums artimas Kristus? Ar žmogus visada šalia Dievo? Kaip būti tvirtam ir atsilaikyti prieš žemiškąsias pagundas? Ką žmogaus išganymo požiūriu reiškia Šventasis Krikštas ir Šventoji Vakarienė? Kaip jiems pasiruošti? Kaip žmogus priima mirties neišvengiamybę?	5
6.	34.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 34.5.1. Tikėjimas šiuolaikinėje visuomenėje. Mokosi, kaip pradėti dialogą ir pagarbiai diskutuoti sprendžiant socialinių santykių problemas, kitus tarp žmonių išskylančius iššūkius. Aiškinasi	5

	<p>žmogaus santykio su Dievu ir kitu žmogumi, požiūrio į save svarbumo ir reikalingumo aspektus žmogaus gyvenimo kasdienybei šiuolaikinėje visuomenėje.</p> <p>Ar mes paisome socialinių skirtumų? Kaip mes leidžiame laiką? Virtualus pasaulis – negi tai mūsų bendravimo ateitis? Kartų nesutarimai – ar tai yra problema? Kaip išlikti žmogiškam šiuolaikiniame pasaulyje?</p>	
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
	Viso:	35

Kompetencijų ugdymo pavyzdžiai

Medžiaga ruošiamą

Ilgalaikiai planai

IV gimnazijos klasė

EIL. NR.	MOKYMOŠI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	<p>Ko mokysimės šiais metais?</p> <p>Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, IV gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.</p>	1
2.	<p>35.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys:</p> <p>35.1.1. Šventoji Trejybė. Mokosi pagrįsti Šventojo Rašto dvasinę prasmę tikinčiam žmogui. Mokosi diskutuoti ir argumentuoti pagrįsti Šventojo Rašto tekstų reikšmę įvairiems žmogaus gyvenimo įvykiams (krikštui, vestuvėms, laidotuvėms ir kt.). Nurodo Šventraštį turinčių religijų panašumus ir skirtumus (judaizmo, islamo ir krikščionybės). Apaštalų darbų, Pauliaus laišku vieta ir svarba Biblijoje ir krikščionybėje. Šventoji Trejybė pagal Šventąjį Raštą. Šventoji Trejybė evangelikų liuteronų bažnyčioje ir kitose krikščioniškose konfesijose.</p>	9
3.	<p>35.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys:</p> <p>35.2.1. Šventųjų bendravimas. Analizuoja šventųjų gyvenimus. Šventųjų bendravimas – kas tai? Šventųjų bendravimas evangelikų liuteronų bažnyčioje, kitose krikščioniškose konfesijose. Ar gali tikėjimas paskatinti gerus darbus?</p>	7
4.	<p>35.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys:</p> <p>35.3.1. Bažnyčia ir modernumas. Mokosi diskutuoti apie Bažnyčią pasaulyje, argumentuoti savo teiginius. Ar reikia Bažnyčiai modernėti? Ar gali muzika veikti žmogaus dvasią? Liuteroniška himnologija – ar ji išskirtinė tarp kitų krikščioniškų konfesijų? Ar mes tikrai gyvename pagal Martyno Liuterio teologiją? Kaip Bažnyčia lemia žmogaus pilietiškumą? Kaip atsilaikyti prieš religijos kritikus?</p>	7
5.	<p>35.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys:</p> <p>35.4.1. Paskutinis teismas. Pašaukimas. Plėtodami ir gilindamiesi į krikščionio pašaukimą mokiniai aptaria pomirtinį gyvenimą. Kaip ruošiamės Paskutiniam teismui? Kas yra žmogaus išganymas? Kunigystė – tai darbas ar sielos kvietimas ir pašaukimas? Kuo krikščionį patraukia Rytų religijos?</p>	5
6.	35.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys:	5

	<p>35.5.1. Diakonija. Aptaria diakonijos tarnystę. Diskutuoja apie pagalbą sau ir kitam žmogui džiaugsmingose ir sunkiose gyvenimo situacijose.</p> <p>Kas yra diakonija? Kas sakoma Biblijoje apie diakoniją? Dievo įsakymas „Nežudyk“, savižudybė ir eutanazija.</p> <p>Karai – negi jie vyksta su Dievo žinia?</p> <p>Ko žmogus siekia kurdamas savo gerovę?</p> <p>Kuo prisidėjo prie tautinės savimonės kūrimosi M. Mažvydas, K. Donelaitis, J. Bretkūnas, L. Rėza, F. Kuršaitis ir kt.?</p> <p>Kuo ypatingi lietuvių raštijos pradininkai S. Rapolionis, A. Kulvietis, J. Zablockis ir kt.?</p>	
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
	Viso:	35

3. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.

Nr.	Pavadinimas	Trumpa anotacija	Nuoroda
1.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://liuteronai.lt/
2.	Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčios giesmių internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmių internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmynas, giesmės, giesmių natos ir informacija, susijusi su Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmėmis.	http://liuteronugiesmes.lt/
3.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Mažosios ir Didžiosios Lietuvos Evangelikų Liuteronų lietuvių raštijos veikėjų ir kiti jubiliejai 2021 metais	http://liuteronai.lt/video/laikmenos/Jubiliejai_2021.pdf
4.	LRT laidos „Kelias“ mediatekos internetinis puslapis	„ KELIAS “ yra LRT televizijos programa apie Lietuvos evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų bendruomenių istoriją ir dabartį.	https://www.lrt.lt/mediateka/video/kelias
5.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: Martyno Liuterio raštai.	http://www.liuteronai.lt/Istorija-ir-teologija/Martyno-Liuterio-rastai
6.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Tikėjimo	http://liuteronai.lt/Tikėjimo-ispazinimas

	Bažnyčios internetinis puslapis	išpažinimai ir Liuteroniško Tikėjimo Išpažinimo Raštai ir Bažnyčios Statutas.	
7.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios pamaldų liturgija.	http://liuteronai.lt/Liturgijos-projektas
8.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: Martyno Liuterio raštai lietuvių kalba Pareiškimai ir rezoliucijos Bažnyčios istorija Moksliniai straipsniai Kalendoriai ir metraščiai Populiarūs leidiniai	http://liuteronai.lt/Istorija-ir-teologija
9.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama apie Ekumeniją – kaip Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia palaiko artimus ekumeninius ryšius su Lietuvos Romos katalikų, stačiatikių, evangelikų reformatų ir kitomis šalies tradicinėmis krikščioniškomis bendruomenėmis. Ši ekumeninė veikla yra koordinuojama Lietuvos ekumeninės bažnyčių tarybos.	http://liuteronai.lt/Ekumenija
10.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama išleistos knygos, kuriose Evangelikų Liuteronų Bažnyčios istorija, mokymas, giesmynas.	http://liuteronai.lt/Knygos
11.	Internetinis puslapis apie Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčią.	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://www.kasdienybe.lt/

4. Literatūros ir šaltinių sąrašas.

1. Biblija/Šventasis Raštas.
2. Biblija vaikams.

3. Giesmynas – Krikščioniškos giesmės.
4. Giesmynas. Teskamba giesmės.
5. Martinas Chemnicas. Enchiridionas. Tarnystė, žodis ir sakramentai. 2019
6. Martynas Liuteris. Mažasis Katekizmas.
7. Martynas Liuteris. Didysis Katekizmas.
8. Martin. H. Franzmann. Viešpaties žodis auga. Įvadas į Naująjį Testamentą. Kilmė, tikslas ir reikšmė. 2016
9. Šimtas Biblijos pasakojimų. Knyga. 2016
10. Šimtas Biblijos pasakojimų. Pratybų knyga. 2017
11. Šimtas Biblijos pasakojimų. Atsakymų raktas. 2017
12. Bažnyčios istorija. 2020
13. Dr. Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas ir krikščioniškas mokymas.
14. Wiliam Arndt. Naujojo Testamento istorija. 2001
15. William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai.
16. Liuteronybė. Kas tai? 2018
17. Konfirmantų knyga. 2017

5. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai.

5.1 III gimnazijos klasė

5.2 IV gimnazijos klasė

Pamokos tema: Šventoji Trejybė

Probleminiai klausimai

Kas yra Šventoji Trejybė? Kaip suprasti Šventąją Trejybę? Kaip Šventoji Trejybė veikia krikščionio gyvenimą?

Uždaviniai (mokiniam)

- Remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis, mokiniai nagrinės, kas yra Šventoji Trejybė?
- Tyrinėdami Šventojo Rašto ištraukas ir analizuodami kitus tekstus apie Šventąją Trejybę, mokiniai supras ir mokės paaiškinti teiginius apie Dievo Trejybę ir Dievo egzistenciją.

Metodai: skaitymas, pasakojimas, rašymas, pokalbis, aiškinimas(is), savarankiškas darbas, apibendrinimas.

Pamokos veikla

- Paruošiami lapai su Šventojo Rašto knygų sutrumpinimais (Mt 28, 19; Ps 2, 7; Jn 15, 26; Jn 20, 17; 2 Kor 13, 13).
- *Individuali/savarankiška užduotis* – surasti ištraukas Šventajame Rašte, jas perskaityti ir užsirašyti sąsiuvinyje. Paskui mokiniai pristato surastas ištraukas ir pasako, ką šios Šventojo Rašto ištraukos sako apie Šventąją Trejybę – Dievą Tėvą, Dievą Sūnų ir Dievą Šventąją Dvasią.
- *Darbas klasėje* – skaitomi ir analizuojami M. Liuterio tekstai, kurie tiksliau paaiškina Šventojo Rašo ištraukas apie Šventąją Trejybę.
- Pokalbio metu aptariama, kodėl žmogus tiki Šventąją Trejybę ir kaip Šventoji Trejybė veikia žmogaus gyvenimą.

Metodiniai patarimai mokytojui

Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie Šventąją Trejybę ir taikyti įvairius metodus, tiek mokinių grupei, tiek kiekvienam mokiniui individualiai, perduodant informaciją ir aiškinant pamokos temą, kad mokinys kuo lengviau ir paprasčiau suprastų pamokos temą.

Pamokos aptarimas

- *Apibendrinimas.* Ką supratau apie Šventąją Trejybę iš Šventojo Rašto ir kitų tekstų? Kodėl labai svarbu tikėti Šventąja Trejybe? Kokia Šventosios Trejybės svarba tikinčiam krikščioniui?
- *Isivertinimas.* Ką sužinojau naujo? Kas buvo labiausiai suprantama ir kas buvo sunkiausiai suprantama pamokoje? Kas man svarbiausia buvo šioje pamokoje?

Pamokos tema: Šventieji Sakramentai

Probleminiai klausimai

Kodėl Dievas įsteigė Šventuosius Sakramentus? Kodėl Šventieji Sakramentai labai svarbūs krikščionio gyvenime?

Uždaviniai (mokiniam)

Remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis, mokiniai analizuos, kas yra Sakramentai, kokia jų svarba ir reikšmė krikščionio gyvenime, kaip Dievas veikia per Sakramentus.

Metodai: diskusija, pokalbis, aiškinimas(is), analizė, apibendrinimas.

Pamokos veikla

- *Darbas su Šventuoju Raštu* – surasti ištraukas Šventajame Rašte apie Šventuosius Sakramentus, jas užsirašyti sąsiuvinyje.
- *Aiškinimas(is)* – analizuojant tekstus, aiškinamasi, kokie yra Šventieji Sakramentai, jų svarba kiekvienam tikinčiam krikščioniui, kodėl Dievas įsteigė Sakramentus ir kaip Dievas veikia per Sakramentus.
- *Diskusija* – ar visados pavyksta suvokti Sakramentų svarbą ir prasmę ir Dievo veikimą per Sakramentus.

Metodiniai patarimai mokytojui

Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie Šventuosius Sakramentus ir jų svarbą krikščioniui, atidžiai parinkti metodus, kad būtų perduodama teisinga informacija, būtų teisingai aiškinama tema ir kad mokiniai teisingai suprastų aiškinamą temą.

Pamokos aptarimas

Apibendrinimas. Ką supratau apie Šventuosius Sakramentus ir Dievo veikimą per Šventuosius Sakramentus? Kokia sakramentų svarba krikščionio gyvenime? *Isivertinimas.* Pasakyti svarbiausią pamokos mintį? Kas man asmeniškai buvo svarbiausia pamokoje? Kas buvo aiškiausia ir kas sunkiausiai suprantama apie Šventuosius Sakramentus bei Dievo veikimą per Sakramentus?

Pamokos tema: Kunigystė

Probleminiai klausimai

Kaip Dievo pašaukimas išreikštas Šventajame Rašte? Kokia pašaukimo svarba kunigystėje?

Uždaviniai (mokiniam)

- Remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis, mokiniai nagrinės, kas yra pašaukimas?
- Analizuodami Šventojo Rašto pašaukimo istorijas, aptars kunigystės svarbą žmonių dvasiniam gyvenimui.

Metodai: pasakojimas, aiškinimasis, pokalbis, diskusija, darbas grupėse, apibendrinimas.

Pamokos veikla

- *Asociacijų užrašymas.* Kokios mintys kyla išgirdus žodžius *kunigystė* ir *pašaukimas*.

Užrašomos asociacijos, jos pristatomos kitiems.

- *Darbas su Šventuoju Raštu.* Perskaitomos mokytojo duotos Šventojo Rašto ištraukos. Išskiriami esminiai žodžiai ir mintys apie pašaukimą bei kunigystę. Skaitytos ištraukos palyginamos, surandami panašumai ir skirtumai.
- *Aiškinimas.* Pašaukimo ir kunigystės pristatymas naudojant informacines technologijas.
- *Kūrybinis darbas klasėje.* Sukurti interviu: korespondentas klausinėja kunigo apie jo pašaukimą ir tarnystę. Sukurti trumpa vaidinimą apie pašaukimą ir kunigystę. Darbai pristatomi klasei.

Metodiniai patarimai mokytojui

Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie pašaukimą, kunigystę, keisti metodus bandant surasti tiek mokinių grupei, tiek kiekvienam mokiniui individualiai tinkamus metodus, kuriais geriausiai pavyktų perduoti informaciją ir išaiškinti pamokos temą, nepamirštant mokytojo ir mokinių kūrybinio bei asmeninio indėlio.

Pamokos aptarimas

- *Apibendrinimas.* Ką supratau apie pašaukimą ir kunigystę iš Šventojo Rašto ir kitų tekstų? Kam žmogus yra pašaukiamas? Kokia kunigo svarba žmogaus dvasiniam gyvenimui? Kuo mano dvasiniam gyvenimui svarbus kunigas? Kokia kunigystės ir pašaukimo svarba kitiems?
- *Įsivertinimas.* Kas man pamokoje buvo svarbu? Ką sužinojau naujo? Įvardyti svarbiausią ir aiškiausią pamokos mintį?

Pamokos tema: Darni krikščioniškoji šeima

Probleminiai klausimai

Kas yra darni krikščioniška šeima? Kokie pavojai gresia krikščioniškai šeimai šiuolaikiniame pasaulyje?

Uždaviniai (mokiniam)

- Remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis, mokiniai nagrinės, kas yra darni krikščioniška šeima?
- Analizuodami Šventąjį Raštą ir kitus tekstus, mokiniai apibrėš stipriąsias krikščioniškos šeimos savybes ir kokie pavojai gresia darniai krikščioniškai šeimai šiuolaikiniame pasaulyje.

Metodai: skaitymas, pasakojimas, analizė, aiškinimasis, diskusija, darbas grupėje, apibendrinimas.

Pamokos veikla

Paruošiami lapeliai, kuriuose išvardintos skirtingos žmogaus savybės.

- *Individuali užduotis.* Atrinkti 5 savybes, kurios svarbios žmonių tarpusavio bendravimo santykiams (kad tarpusavio bendravimas ir santykiai būtų sėkmingi). *Darbas grupėje.* Kiekvienas mokinytis pristato savybes, kurias jis pasirinko, o grupė turi nuspręsti, kurios 5 savybės pačios svarbiausios darnioje šeimoje. Tos savybės pristatomos kitiems.
- *Darbas su Šventuoju Raštu.* Perskaitomos Šventojo Rašto ištraukos apie darnią krikščionišką šeimą. Iš Šventojo Rašto ištraukų išskiriami esminiai žodžiai ir savybės apie šeimą. Išrinkti iš Šventojo Rašto žodžiai palyginami su žodžiais bei savybėmis, kurios buvo išskirtos dirbant grupėse, surandami panašumai ir skirtumai
- *Aiškinimas(is).* Analizuojant tekstus, aiškinamasi, kokia yra darni krikščioniška šeima ir su kokiais pavojais bei iššūkiais ji susiduria šiuolaikiniame pasaulyje.

Metodiniai patarimai mokytojui

Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus, kuriuose aprašoma darni krikščioniška

šeima. Atsižvelgiant į mokinius ir jų gebėjimus, atidžiai parinkti tinkamus metodus, kuriais geriausiai pavyktų perduoti informaciją ir išaiškinti pamokos temą.

Pamokos aptarimas

- *Apibendrinimas.* Kas svarbiausia žmonių tarpusavio santykiuose? Ar visados pavyksta lengvai išvengti pavojų, kurie kyla tarpusavio santykiuose ir darnioje krikščioniškoje šeimoje šiandieniniame pasaulyje?
- *Isivertinimas.* Kas man pamokoje buvo svarbu? Ką supratau apie tarpusavio santykius ir darnią krikščionišką šeimą? Ar toliau stengsiuosi išlaikyti darną savo šeimoje?

Pasiiekimai	
Tyrinėja ir analizuoja Šventojo Rašto teiginius apie Dievo Trejybę.	Argumentuotai pateikia Šventojo Rašto ištraukas apie Dievo egzistenciją.
Parengia medžiagą apie keturis evangelistus sugretinant jų parašytų evangelijų skirtumus ir panašumus.	Argumentai paaiškina Evangelijų užrašymo kilmę, priežastis.
Moka ginti savo nuomonę, kritiškai mąstyti ir vertinti priešingas nuomones.	Aiškina ištraukas iš Apaštalų darbų, ginant savo krikščionišką savimonę.
Parengia reprezentacinę medžiagą apie istorinius asmenis, nusipelnčius liuteronybei ir davusius pagrindą jai stiprėti kaip atskirai krikščioniškai religinei konfesijai.	Analizuoja ir pateikia paruoštą medžiagą apie palikimą žmonių, kurie yra nusipelnę liuteronybei.
Aptaria ir paaiškina kunigystės svarbą padedant žmonėms ugdytis dvasinį gyvenimą.	Moka apibūdinti ir pateikti Šventojo Rašto vietas apie kunigystės pareigas.
Analizuoja ir moką perteikti krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą šiuolaikinių pasaulyje atsispiriant pagundoms.	Argumentuotai apibrėžia krikščioniško dvasingumo stiprumą prieš pagundas, remiantis Šventojo Rašto ištraukomis apie nuodėmę ir jos įveikimo būdus.
Moka kritiškai mąstyti ir diskutuoti su kitokių pažiūrų asmenimis.	Savo nuomonę argumentuoja citatomis, teiginiais iš Šventojo Rašto ir iš evangelikų liuteronų švietėjų darbų.

Lygina pasaulio religijas, jas gretinti su savo konfesijos tiesomis.	Geba apibūdinti pasaulio religijas ir informatyviai pateikti surinktą informaciją.
Analizuoja ir pateikia šeimos stipriąsias puses pagal Šventojo Rašto teiginius.	Argumentuotai paaiškina, kas yra darni šeima. Apibrėžia, kokie pavojai gresia šeimai šiuolaikiniame pasaulyje.
Argumentuotai pateikia siūlymų, kokiais būdais galima padėti įvairių socialinių sluoksnių žmonėms ir mokosi spręsti problemas dalyvaujant labdaringoje veikloje.	Argumentuotai apibūdina, kaip religinė bendruomenė gali padėti sunkiau gyvenantiems žmonėms. Remiasi Šventojo Rašto ištraukomis apie diakoninę veiklą.
Kritiškai įvertina ir argumentuotai kalba apie savo kaip Bažnyčios nario įnašą į bažnytinį gyvenimą.	Argumentuotai paaiškina Šventojo Rašto ištraukas apie Kristaus Bažnyčią ir liuteronų Bažnyčios unikalumą.
Analizuoja Šventųjų Sakramentų svarbą žmogaus religiniame gyvenime ir argumentuotai pateikia pavyzdžių.	Remiantis Šventojo Rašto ištraukomis argumentuotai paaiškina, kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus.